

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 9 września 2024 r.

Poz. 3853

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.72.2024.AZ WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 28 sierpnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i poz. 721)

stwierdza się nieważność

§ 11. ust. 3 uchwały Nr V/32/2024 Rady Gminy Kolbudy z dnia 23 lipca 2024 r. w sprawie uchwalenia „Statut Sołectwa Bąkowo” w zakresie słów: *„Sołtys pełni funkcję przewodniczącego rady sołeckiej i stosownie do potrzeb wynikających z jego bieżącej działalności zwołuje jej posiedzenia”*.

Uzasadnienie

W dniu 29 lipca 2024 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr V/32/2024 Rady Gminy Kolbudy z dnia 23 lipca 2024 r. w sprawie uchwalenia „Statut Sołectwa Bąkowo”, zwana dalej „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 35 ust. 1, art. 40 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, dalej jako „u.s.g.”

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 16 sierpnia 2024 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Kolbudy o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że przedmiotowa uchwała w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 36 ust. 1 u.s.g.

Na mocy § 1 uchwały Nr V/32/2024 z dnia 23 lipca 2024 r. Rada Gminy Kolbudy uchwaliła statut Sołectwa, który stanowi załącznik nr 1 uchwały, zwany dalej „Statutem”. W § 11 ust. 3 statutu Rada Gminy postanowiła, że *„Sołtys pełni funkcję przewodniczącego rady sołeckiej i stosownie do potrzeb wynikających z jego bieżącej działalności zwołuje jej posiedzenia”*.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zebranie wiejskie jest organem uchwałodawczym w sołectwie, natomiast sołtys - organem wykonawczym, którego działalność wspomaga rada sołecka. Treść przedmiotowego przepisu wskazuje, że ustawodawca dokonał podziału kompetencyjnego w jednostce pomocniczej gminy, według którego jej organami są zebranie wiejskie i sołtys, a rada sołecka jedynie wspomaga działalność sołtysa. Ustawa określa jednoznacznie charakter rady sołeckiej jako ciała wspomagającego działalność sołtysa. Rada Sołecka nie jest zatem odrębnym organem sołectwa, wyposażonym w samoistne kompetencje, a jej rola ma jedynie charakter konsultacyjny i została ograniczona do udzielania pomocy, ułatwiania działania sołtysowi.

W ocenie organu nadzoru uwzględnienie w radzie sołeckiej sołtysa jako jej przewodniczącego stoi w sprzeczności z jej funkcją doradczą, wspierającą i opiniotwórczą, rada i sołtys są bowiem dwiema odrębnymi strukturami. Należy zatem uznać, że w § 11 ust. 3 statutu zapis, że posiedzeniom rady sołeckiej przewodniczy i zwołuje sołtys, może być odczytywany, jako nakładający na sołtysa obowiązek uczestnictwa

w posiedzeniach rady sołeckiej, a z drugiej strony, jako wykluczający podejmowanie przez radę jakichkolwiek działań z własnej inicjatywy.

Stanowisko to znajduje poparcie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 2 września 2020 r., sygn. akt III SA/Kr 181/20, w uzasadnieniu którego wskazano że *„ustawa nie przewiduje in genere pełnienia przez sołtysa funkcji przewodniczącego rady sołeckiej. Jeśli idzie o możliwość przewodniczenia przez sołtysa pracom rady sołeckiej, to w tym przypadku nie powinno się wprowadzać żadnego automatyzmu. Statut sołectwa może wskazywać na prawo sołtysa do udziału w posiedzeniach rady sołeckiej, w żadnym razie nie może jednak formułować takiego obowiązku, szczególnie że rada sołecka może podejmować działania nie tylko na wniosek sołtysa, którego działalność wspiera, ale również z własnej inicjatywy”*. (vide: wyrok NSA z dnia 20 lutego 2019 r., sygn. akt: II OSK 1017/17, wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 kwietnia 2019 r., sygn. akt: II SA/Go 177/19).

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności uchwały Nr V/32/2024 Rady Gminy Kolbudy z dnia 23 lipca 2024 r. w sprawie uchwalenia „Statut Sołectwa Bąkowo” w zakresie słów *„Sołtys pełni funkcję przewodniczącego rady sołeckiej i stosownie do potrzeb wynikających z jego bieżącej działalności zwołuje jej posiedzenia”* jest uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem wojewody pomorskiego.

z up. Wojewody Pomorskiego
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru

Ewa Kuczyńska